

Bruxelles, 11 februarie 2019
(OR. en)

5874/1/19
REV 1

Dosar interinstituțional:
2017/0294(COD)

ENER 43
COEST 21
CODEC 239

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. Csie:	14204/17
Subiect:	Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2009/73/CE privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale - Mandat de negociere cu Parlamentul European

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor mandatul de negociere cu privire la dosarul sus-
menționat, convenit în cadrul reuniunii Coreperului din 8 februarie 2019.

Textul adăugat în cadrul reuniunii Coreperului este marcat cu **caractere aldine subliniate**, iar în
locul textului eliminat figurează simbolul [...]. Toate elementele adăugate anterior sunt marcate cu
caractere aldine, iar în locul textului eliminat figurează simbolul [].

2017/0294 (COD)

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

de modificare a Directivei 2009/73/CE privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,
având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 194 alineatul (2),
având în vedere propunerea Comisiei Europene,
după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,
având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹,
având în vedere avizul Comitetului Regiunilor²,
hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,
întrucât:

- (1) Piața internă a gazelor naturale, care a fost implementată progresiv în întreaga Uniune începând cu 1999, are drept obiectiv să ofere tuturor consumatorilor din Uniune, indiferent dacă sunt persoane fizice sau juridice, opțiuni reale, noi oportunități de afaceri **și condiții de concurență echitabile**, prețuri concurențiale, un mediu favorabil investițiilor și un standard mai înalt al serviciilor, precum și să contribuie la siguranța furnizării și la sustenabilitate.

¹ JO C , , p. .

² JO C , , p. .

- (2) Directiva 2003/55/CE a Parlamentului European și a Consiliului³ și Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁴ au adus contribuții semnificative la crearea pieței interne a gazelor naturale.
- (3) Prezenta directivă urmărește să abordeze obstacolele [] din calea finalizării pieței interne a gazelor naturale, rezultate din neaplicarea normelor pieței Uniunii la **liniile [] de transport al gazelor** înspre și dinspre țări terțe. Modificările introduse prin prezenta directivă vor garanta faptul că normele aplicabile **liniilor [] de transport al gazelor** care leagă două sau mai multe state membre se aplică totodată **liniilor [] de transport al gazelor** înspre și dinspre țări terțe, situate pe teritoriul Uniunii. Ele vor stabili coerența cadrului juridic în cadrul Uniunii, evitându-se în același timp denaturarea concurenței în cadrul pieței interne a energiei din Uniune și **impacturile negative asupra siguranței furnizării**. De asemenea, ele vor spori transparența și vor asigura securitatea juridică în ceea ce privește regimul juridic aplicabil participanților la piață, în special investitorilor în infrastructura de gaze și utilizatorilor rețelelor [].

³ Directiva 2003/55/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2003 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale (JO L 176, 15.7.2003, p. 57).

⁴ Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE (JO L 211, 14.8.2009, p. 94).

(4) Pentru a ține seama de faptul că anterior nu existau norme specifice ale Uniunii aplicabile **liniilor [] de transport al gazelor** înspre și dinspre țări terțe, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a acorda derogări de la anumite dispoziții ale Directivei 2009/73/CE unor astfel de **linii [] de transport al gazelor** care sunt finalizate la data intrării în vigoare a prezentei directive. Data relevantă pentru aplicarea unor modele de separare, altele decât separarea proprietății, ar trebui adaptată în cazul **liniilor [] de transport al gazelor** înspre și dinspre țări terțe.

(4a) O conductă care conectează un proiect de producere de petrol sau de gaze dintr-o țară terță la o instalație [] de prelucrare sau la un terminal de descărcare de coastă final [] situate [] pe teritoriul unui stat membru ar trebui să fie considerată ca fiind o conductă de alimentare din amonte.

O conductă care conectează un proiect de producere de petrol sau de gaze dintr-un stat membru la o instalație de prelucrare sau la un terminal de descărcare de coastă final situate pe teritoriul unei țări terțe nu ar trebui să fie considerată ca fiind o conductă de alimentare din amonte în sensul prezentei directive, deoarece este improbabil ca astfel de conducte să aibă un impact semnificativ asupra pieței interne a energiei.

[]

(4b) Operatorii de sisteme de transport ar trebui să aibă libertatea de a încheia [] acorduri tehnice cu operatorii de sisteme de transport sau cu alte entități din țările terțe cu privire la aspectele referitoare la funcționarea și interconectarea sistemelor de transport, cu condiția ca conținutul unui astfel de acord să fie compatibil cu [] dreptul Uniunii.

(4c) *(fostul 5b modificat)* Acordurile tehnice privind exploatarea liniilor de transport, existente între operatorii de sisteme de transport sau alte entități ar trebui să rămână în vigoare, cu condiția să fie conforme cu dreptul Uniunii și cu deciziile relevante ale autorității naționale de reglementare.

(4d) În cazul în care există astfel de acorduri tehnice, prezenta directivă nu impune încheierea unui acord internațional între un stat membru și o țară terță sau a unui acord între Uniune și țara terță, în ceea ce privește exploatarea liniei de transport în cauză.

(5) Aplicabilitatea Directivei 2009/73/CE în cazul ☐ liniilor de transport ☐ de gaze înspre și dinspre țări terțe rămâne limitată la teritoriul ☐ statelor membre. ☐ În ceea ce privește liniile ☐ de transport de gaze offshore, prezenta directivă ar trebui să fie aplicabilă în apele teritoriale ☐ ale statului membru[...] în care este situat primul punct de interconectare cu rețeaua statelor membre.

(5a) Acordurile existente încheiate între un stat membru și o țară terță privind exploatarea liniilor de transport pot fi menținute în vigoare, în conformitate cu normele prezentei directive.

(5b) ☐ În ceea ce privește acordurile sau părțile ☐ din acordurile ☐ cu țări terțe care ar putea să afecteze normele comune ale Uniunii, ar trebui stabilită o procedură ☐ coerentă și transparentă pentru a autoriza un stat membru, la cererea acestuia, să modifice, să prelungească, să adapteze, să reînnoiască sau să încheie un acord cu o țară terță privind exploatarea unei linii de transport între statul membru respectiv și o țară terță. ☐

Această procedură nu ar trebui să aducă atingere competențelor respective ale Uniunii Europene și ale statelor membre și ar trebui să se aplice acordurilor existente și celor noi.

☐

(5c) În cazul în care se constată că obiectul unui acord intră parțial în sfera de competență a Uniunii și parțial în cea a unui stat membru, este esențial să se asigure o cooperare strânsă între statele membre și instituțiile Uniunii.

- (5d) **Reamintind că codul de rețea pentru normele privind interoperabilitatea și schimbul de date⁵, codul rețelei privind mecanismele de alocare a capacității în sistemele de transport al gazelor⁶, Decizia Comisiei privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale⁷, precum și capitolele III, V, VI, articolul 28 și capitolul IX din codul rețelei privind structurile tarifare armonizate pentru transportul gazelor⁸ se aplică punctelor de intrare din țările terțe și punctelor de ieșire către țările terțe, sub rezerva deciziei autorității naționale de reglementare relevante, iar codul de rețea privind echilibrarea rețelelor de transport de gaz⁹ se aplică exclusiv zonelor de echilibrare din interiorul frontierelor Uniunii.**
- (6) Prin urmare, Directiva 2009/73/CE ar trebui modificată în consecință,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

⁵ Regulamentul Comisiei de stabilire a unui cod de rețea pentru normele privind interoperabilitatea și schimbul de date (703/2015/UE).

⁶ Regulamentul (UE) 2017/459 al Comisiei de stabilire a unui cod al rețelei privind mecanismele de alocare a capacității în sistemele de transport al gazelor și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 984/2013.

⁷ Decizia Comisiei privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale [2012/490/UE].

⁸ Regulamentul (UE) 2017/460 al Comisiei din 16 martie 2017 de stabilire a unui cod al rețelei privind structurile tarifare armonizate pentru transportul gazelor.

⁹ Regulamentul Comisiei de stabilire a unui cod de rețea privind echilibrarea rețelelor de transport de gaz (312/2014/UE).

Articolul 1

Directiva 2009/73/CE se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2, punctul 17 se înlocuiește cu următorul text:

„17. «conductă de interconexiune» înseamnă o linie de transport care traversează sau trece peste o frontieră dintre state membre **cu scopul de a conecta sistemul de transport național al țărilor respective sau o linie de transport dintre un stat membru[...] și o țară terță [] până pe teritoriul [...] statului membru sau până la marea teritorială a statului membru []**».

2. Articolul 9 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (8), primul paragraf se înlocuiește cu următorul text:

„(8) Un stat membru poate decide să nu aplice alineatul (1):

(a) în cazul în care sistemul de transport a aparținut unei întreprinderi integrate vertical la 3 septembrie 2009;

(b) în ceea ce privește [] **porțiunea din [] sistemul de transport care conectează un stat membru la o țară terță între frontiera statului membru respectiv []** și primul punct de [] conectare cu rețeaua [] **statului membru respectiv**, în cazul în care sistemul de transport a aparținut unei întreprinderi integrate vertical la [OP: *data adoptării prezentei propuneri*].”;

(b) alineatul (9) se înlocuiește cu următorul text:

(9) În cazul în care există în vigoare măsuri care garantează o independență mai efectivă a operatorului sistemului de transport decât dispozițiile capitolului IV, un stat membru poate decide să nu aplice alineatul (1):

(a) în cazul în care sistemul de transport a aparținut unei întreprinderi integrate vertical la 3 septembrie 2009;

(b) în ceea ce privește [] **porțiunea din [] sistemul de transport care conectează un stat membru la o țară terță** între frontiera **statului membru respectiv** [] și primul punct de [] conectare cu rețeaua [] **statului membru respectiv**, în cazul în care sistemul de transport a aparținut unei întreprinderi integrate vertical la [OP: data adoptării prezentei propuneri].”

3. La articolul 14, alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Statele membre pot decide să nu aplice articolul 9 alineatul (1) și să desemneze un operator independent al sistemului la propunerea proprietarului sistemului de transport:

(a) în cazul în care sistemul de transport a aparținut unei întreprinderi integrate vertical la 3 septembrie 2009;

(b) în ceea ce privește [] **porțiunea din [] sistemul de transport care conectează un stat membru la o țară terță** între frontiera **statului membru respectiv** [] și primul punct de [] conectare cu rețeaua [] **statului membru respectiv**, în cazul în care sistemul de transport a aparținut unei întreprinderi integrate vertical la [OP: data adoptării prezentei propuneri].

Desemnarea respectivă face obiectul aprobării de către Comisie.”

4. La articolul 34 alineatul (4), se adaugă următoarea a treia teză:

„[]

În cazul în care rețeaua de conducte de alimentare din amonte își are originea într-o țară terță și este conectată la cel puțin un stat membru, statele membre în cauză se consultă între ele, iar statul membru pe teritoriul căruia este situat primul punct de intrare a rețelei statelor membre se consultă [] cu țara terță vizată [] în care își are originea conducta de alimentare din amonte cu scopul de a asigura, în ceea ce privește rețeaua în cauză, faptul că dispozițiile prezentei directive sunt aplicate în mod consecvent pe teritoriul statelor membre. „[]

5. Articolul 36 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (3) se adaugă următoarea a doua teză:

„În cazul în care infrastructura în cauză este **conectată la rețeaua Uniunii** aflată sub jurisdicția unui stat membru și **își are originea sau se termină într-o țară terță** (sau în mai multe), autoritatea națională de reglementare **sau, după caz, alte autorități competente**, se consultă cu autoritățile competente din țările terțe **respective**[] înainte de a adopta o decizie.

În cazul în care autoritățile consultate din țările terțe [] nu răspund consultării într-un termen rezonabil sau în [] termenul stabilit, autoritatea națională de reglementare în cauză poate lua decizia necesară.”;

(b) la alineatul (4) al doilea paragraf se adaugă următoarea a doua teză:

„În cazul în care infrastructura în cauză [] este o linie de transport între un stat membru și o țară terță înainte de adoptarea unei decizii, autoritățile naționale de reglementare [] sau, după caz, alte autorități competente ale statului membru [...] în care este situat primul punct de interconectare cu rețeaua statelor membre se pot [] consulta cu autoritățile relevante din țările terțe înainte de a adopta o decizie cu scopul de a asigura, în ceea ce privește infrastructura în cauză, faptul că dispozițiile prezentei directive sunt aplicate în mod consecvent pe teritoriul [...] statelor membre și, după caz, în marea teritorială a statului membru []. În cazul în care autoritățile consultate din țările terțe [] nu răspund consultării într-un termen rezonabil sau în [] termenul stabilit, autoritatea națională de reglementare în cauză poate lua decizia necesară.”

6. La articolul 41 alineatul (1), litera (c) se înlocuiește cu următorul text:

„(c) să coopereze, în ceea ce privește aspectele transfrontaliere, cu autoritatea sau autoritățile de reglementare din statele membre implicate și cu agenția.

[] În ceea ce privește infrastructura înspre și dinspre o țară terță, autoritatea de reglementare a statului membru în care este situat primul punct de interconectare cu rețeaua statelor membre poate coopera cu autoritățile relevante din țara terță, după consultarea cu autoritățile de reglementare ale celorlalte state membre în cauză, consultarea vizând, în ceea ce privește această infrastructură, aplicarea consecventă a dispozițiilor prezentei directive pe teritoriul [...] [...] statelor membre []”.

7. La articolul 42 se adaugă următorul alineat (6):

„(6) Autoritățile de reglementare sau, după caz, alte autorități competente, se pot [] consulta și pot coopera cu autoritățile relevante ale țărilor terțe în ceea ce privește exploatarea **infrastructurii** [] de gaze înspre și dinspre țări terțe cu scopul de a asigura, în ceea ce privește infrastructura în cauză, faptul că dispozițiile prezentei directive sunt aplicate în mod consecvent **pe teritoriul unui stat membru și în marea teritorială a acestuia** [].”

8. Se adaugă un nou articol 48a:

„Articolul 48a (nou)

Acordurile tehnice privind exploatarea liniilor de transport

Prezenta directivă nu afectează libertatea operatorilor de sisteme de transport sau a altor operatori economici de a menține în vigoare sau de a încheia acorduri tehnice cu privire la aspecte referitoare la exploatarea liniilor de transport dintre un stat membru și o țară terță, în măsura în care aceste acorduri sunt compatibile cu dreptul Uniunii și cu deciziile relevante ale autorităților naționale de reglementare din statele membre în cauză.”

9. Pe baza alineatului (9) de la articolul 49, se creează un nou *articol 49a* intitulat:

Derogări privind liniile de transport către și dinspre țări terțe []:

„Articolul 49a (nou)

Derogări privind liniile de transport către și dinspre țări terțe

[] În ceea ce privește [] liniile de transport al gazelor între un stat membru și o țară terță [] finalizate înainte de [OP: data intrării în vigoare a prezentei directive], statul membru în care este situat primul punct de conectare al liniei de transport sus-menționate la rețeaua de transport a unui stat membru poate decide [] să deroge de la articolele 9, 10, 11 și 32 și de la articolul 41 alineatele (6), (8) și (10) în cazul tronsoanelor unei astfel [] de linii de transport al gazelor, situate pe teritoriul său și în marea sa teritorială [], din motive obiective [...], cum ar fi pentru a permite recuperarea investițiilor efectuate sau din motive de siguranță a furnizării, cu condiția ca derogarea să nu [] afecteze negativ, într-o măsură considerabilă, concurența în cadrul Uniunii [], funcționarea efectivă a pieței interne a gazelor naturale din Uniune sau siguranța furnizării în cadrul Uniunii [].

Derogarea este limitată **la maximum 20 de ani pe baza unei justificări obiective, care poate fi reînnoită dacă este cazul** și poate fi supusă unor condiții care contribuie la respectarea condițiilor de mai sus.

Această derogare [] nu se aplică liniilor de transport al gazelor între un stat membru și o țară terță care are obligația de a transpune această directivă în ordinea sa juridică în temeiul unui acord încheiat cu Uniunea Europeană și care pune efectiv în aplicare directiva. []

În cazul în care linia **de transport al gazelor** [] în cauză este situată pe **teritoriul** mai multor state membre, statul membru pe [] **teritoriul** căruia este situat primul [] punct de conectare **la rețeaua statelor membre** decide cu privire la derogarea pentru [] **linia de transport al gazelor** [], după consultarea tuturor statelor membre în cauză.

Statele membre publică orice decizie privind o derogare în conformitate cu prezentul alineat în termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentei directive.”

[]

10. Se adaugă un nou articol 49aa:

„Articolul 49 aa (nou)

Procedura de abilitare

- (0) Fără a aduce atingere altor obligații asumate în temeiul dreptului Uniunii și competențelor respective ale Uniunii și ale statelor sale membre, acordurile existente între un stat membru și o țară terță privind exploatarea unei linii de transport pot fi menținute în vigoare până când intră în vigoare un alt acord între Uniune și aceeași țară terță sau se aplică procedura descrisă la alineatele următoare.
- (01) Fără a aduce atingere competențelor respective ale Uniunii și ale statelor sale membre, în cazul în care un stat membru intenționează să inițieze negocieri cu o țară terță în vederea modificării, prelungirii, adaptării, reînnoirii sau încheierii unui acord cu privire la exploatarea unei linii de transport cu o țară terță privind aspecte care fac parte, total sau parțial, din domeniul de aplicare al prezentei directive, acesta notifică în scris intențiile sale Comisiei.

Notificarea cuprinde documentele relevante și indică dispozițiile care urmează a fi abordate în cadrul negocierilor sau care urmează a fi negociate, obiectivele negocierilor și orice alte informații relevante, și este transmisă Comisiei cu cel puțin cinci luni înainte de data preconizată pentru începerea negocierilor.

- (1) În urma unei notificări primite în temeiul alineatului (01), Comisia autorizează statul membru [] să deschidă negocieri oficiale cu o țară terță pentru partea care ar putea afecta normele comune ale Uniunii, []cu excepția cazului [] în care consideră că deschiderea negocierilor:
- (a) ar implica incompatibilități cu dreptul Uniunii, altele decât cele care decurg din repartizarea competențelor între Uniune și statele sale membre,
 - (b) ar putea avea un impact negativ asupra funcționării pieței interne a gazelor, a concurenței sau a siguranței furnizării într-un stat membru sau în Uniune;

- (c) ar submina obiectivele negocierilor în curs ale acordurilor interguvernamentale desfășurate de către [] Uniune cu o țară terță;
- (d) ar fi discriminatorie.

(1a) Fără a aduce atingere celor de mai sus, Comisia autorizează statul membru să inițieze astfel de negocieri în cazul în care acordul propus se referă la o linie de transport care contribuie la diversificarea aprovizionării cu gaze prin noi surse de gaz.

(2) Comisia adoptă aceste decizii de autorizare sau decizii privind refuzul de a autoriza un stat membru să modifice, să prelungească, să adapteze, să reînnoiască sau să încheie un acord cu o țară terță, în termen de 90 de zile de la primirea [...] notificării menționate la alineatul (01). *[Mutat sub numerotarea (2aa)]* [] [...](2a). În cazul în care Comisia nu acordă o autorizare în temeiul alineatului (1), aceasta informează statul membru vizat cu privire la decizia sa și explică motivele acesteia.

(2aa) [(fosta parte a doua a alineatului (2)) În cazul în care sunt necesare informații suplimentare pentru luarea unei decizii, termenul de 90 de zile începe de la data primirii informațiilor suplimentare. [Decizia este adoptată în conformitate cu procedura de consultare prevăzută la articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. []182/2011].

(3) Comisia poate propune orientări [] și poate solicita includerea anumitor clauze în acordul preconizat pentru a asigura compatibilitatea cu legislația Uniunii.

(4) Comisia este informată periodic în legătură cu evoluția și rezultatele negocierilor vizând modificarea, prelungirea, adaptarea, reînnoirea sau încheierea [] acordului pe parcursul diferitelor etape ale negocierilor și poate solicita să participe la negocierile [] dintre statul membru și țara terță.

(5) Comisia informează Parlamentul European și Consiliul cu privire la deciziile luate în temeiul alineatului (1).

[]

Articolul 2

- (1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la [OP: un an de la data intrării în vigoare] cel târziu, **fără a aduce atingere eventualelor derogări acordate în temeiul articolului 49 alineatul (9)**. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul acestor acte.

Atunci când statele membre adoptă aceste acte, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

Prin derogare de la primul paragraf al alineatului (1) al prezentului articol, statele membre fără ieșire la mare care nu au nicio frontieră geografică comună cu țări terțe și nici linii de transport cu țări terțe nu sunt obligate să pună în aplicare măsurile necesare pentru a se conforma prezentei directive.

În plus, Cipru și Malta, ca urmare a poziției lor geografice, nu sunt obligate să pună în aplicare măsurile necesare pentru a se conforma prezentei directive, atât timp cât ele nu dispun de infrastructurile care să le conecteze cu țări terțe, inclusiv conducte din amonte.

- (2) Statele membre comunică Comisiei textul principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 3

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 4

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European
Președintele

Pentru Consiliu
Președintele
